

Гонгадзе против Украина

СОВЕТ НА ЕВРОПА

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ВТОРА СЕКЦИЈА

СЛУЧАЈ ГОНГАДЗЕ против УКРАИНА

(Апликација бр.34056/02)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

8 ноември 2005

КОНЕЧНА

08/02/2006

Во случајот на Гонгадзе против Украина,

Европскиот суд за човекови права (Втора Секција), заседавајќи како Совет составен од:

г-дин Ј.-П. КОСТА, претседател,
г-дин А.Б. БАКА,
г-дин К. КАБРАЛ БАРЕТО,
г-дин К. ЈУНГВИЕРТ,
г-дин В. БУТКЕВИЧ,
г -ѓа А. МУЛАРОНИ,
г-ѓа Д. ЈОШИЕНЕ, судии,
и г-ѓа С. ДОЛЕ, Секретар на секција,

По заседавањето зад затворени врати на 22 март и 11 октомври 2005 година,
Ја донесе на тој датум следната пресуда:

ПОСТАПКА

1. Случајот произлегува од апликација (бр. 34056/02) против Украина поднесена до Судот според член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенција“) од украински државјанин, г -ѓа Мирослава Гонгадзе („Апликант“), на 16 септември 2002 година.

2. Апликантот беше застапуван од г-ѓа С. Преус-Лосинота, адвокат која работи во Париз. Украинската влада („Владата“) беше застапувана од нивните агенти-претставници, г -ѓа В. Лутковска и г -ѓа З. Бортновска.

3. Апликантот тврди дека државните органи не успеале да го заштитат животот на нејзиниот сопруг и да го испитаат неговото исчезнување и смрт, што кај неа предизвикало сериозна болка и вознемиреност.

4. Апликацијата беше распределена кај Втората Секција на Судот (Правило 52 став 1 од Деловникот на Судот). Во рамките на таа Секција, Советот што ќе го разгледа случајот (член 27 став 1 од Конвенцијата) беше конституиран како што е предвидено во Правило 26 став 1.

5. Со одлука од 22 март 2005 година, Советот ја прогласи апликацијата за допуштена.

6. Апликантот и Владата поднесоа забелешки за основаноста (правило 59 став 1).

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ

7. Апликантот е роден во 1972 година и живее во Арлингтон, Соединетите Американски Држави.

А. Фактите на случајот, како што се доставени од странките

8. Георгиј Гонгадзе, сопругот на апликантот, бил новинар. Тој исчезнал на 16 септември 2000 година во околности кои сè уште не биле целосно утврдени од украинските власти и покрај бројните барања и барања на жалителот. Меѓутоа, неодамна, неколку полициски службеници се обвинети за киднапирање и убиство на г-дин Гонгадзе.

1. Настани пред исчезнувањето на сопругот на апликантот

9. Г-дин Гонгадзе бил политички новинар и главен и одговорен уредник на онлајн весникот „Украинска правда“. Тој бил познат по критиките кон оние што се на власт и по неговата активна вклученост во подигање на свеста во Украина и во странство во врска со проблемите на слободата на говорот во неговата земја. Тој известувал за теми како наводно недемократски иницијативи на украинските власти и корупција меѓу државни службеници на високо ниво.

10. Со месеци пред исчезнувањето Гонгадзе им кажувал на своите роднини и колеги дека добива закани и дека го следат.

11. На 14 јули 2000 г-дин Гонгадзе напишал отворено писмо до Државниот јавен обвинител поднесувајќи ги следниве жалби:

(i) Неговите роднини и пријатели во градот Лавов, и неговите колеги во Киев, биле испрашувани од полициски службеници за него. Изговорот за одржување на овие информативни разговори била истрага за криминален случај/инцидент во Одеса, во кој наводно бил вклучен Гонгадзе. (Апликантот тврдел дека г-дин Гонгадзе не знаел ништо за инцидентот ниту за луѓето инволвирани во него. Тој самиот никогаш не бил испрашуван за тоа.)

(ii) Некогаш, непознати лица во автомобил со регистерска табличка 07309 КБ го следеле г-дин Гонгадзе од неговиот дом до неговата канцеларија и назад. Во своето отворено писмо, Гонгадзе побарал од Државниот јавен обвинител да преземе мерки за да го заштити од, како што навел, од „моралниот терор“, и да ги најде и казни инволвираните.

12. Како одговор, Државниот јавен обвинител го испратил писмото до регионалното обвинителство во Лавов, каде што г-дин Гонгадзе беше официјално регистриран како жител („прописка“). Обвинителот во Лавов одговорил дека местата и улиците (во Киев) споменати во писмото на Гонгадзе се непознати во Лавов.

13. Подоцна, тогашниот Министер за внатрешни работи им рекол на претставниците на невладината организација „Репортери без граници“ (како што е раскажано во нивниот

Гонгадзе против Украина

извештај од 22 јануари 2001 година) дека регистарската табличка е украдена од полициско возило во февруари 2000-та година.

14. На 1-ви септември 2000-та година, Канцеларијата на Јавниот обвинител (КЈО) го информирала г-дин Гонгадзе дека, во врска со неговото писмо, не постојат основи за донесување на каква било одлука согласно член 52-1 од Законот за кривична постапка (заштитни мерки за време на кривична постапка).

15. Г-дин Гонгадзе исчезнал на 16-ти септември 2000-та година.

2. Истрагата за исчезнувањето и убиството на сопругот на жалителот

16. На 17-ти септември 2000-та година, апликантката го пријавила исчезнувањето на нејзиниот сопруг во полициската управа во областа Московска во Киев.

17. На 18-ти септември 2000-та година (19-ти септември, според Владата), окружното обвинителство во Печерски покренало истрага за случај на убиство со умисла („случај Гонгадзе“). Истрагата вклучувала претрес на местата каде што Гонгадзе последен пат бил виден и интервјуа со луѓе кои биле таму во тоа време. Апликантката наведе дека изгледало дека обвинителот надлежен за истрагата на случајот, г-дин Х., спроведува сериозна истрага. Сепак, на почетокот на ноември, тој бил заменет од друг обвинител, г - дин В.

18. На 2-ри ноември 2000 година обезглавеното тело на непознато лице било откриено во близина на градот Тарашча, во регионот на Киев.

19. На 3-ти ноември 2000 година, регионалното обвинителство во Киев започнало истрага за убиство на неидентификувано лице („случајот Тарашча“).

20. Првата обдукција на трупот била извршена од локален експерт, а наодите биле презентирани на 8-ми ноември 2000 година. Според овие наоди, времето на смртта на непознатото лице приближно одговарало на времето на исчезнувањето на г - дин Гонгадзе.

21. На 10-ти ноември 2000 година, роднините дознале од кратка статија во весниците за пронаоѓање на неидентификувано тело во околината на Киев. На 15-ти ноември 2000 година, при преглед на телото, тие идентификувале накит што му припаѓа на г-дин Гонгадзе и знаци на стара повреда на телото што одговара на онаа на исчезнатиот новинар. Содржината на желудникот одговарала на храната што ја јадел Гонгадзе на денот на исчезнувањето. Роднините зеле фрагмент кожа од телото за да го испитаат кај независни експерти.

22. Од тој датум па наваму, обвинителот наводно започнал активно да ја попречува истрагата. На 15-ти ноември 2000 година, телото било изнесено од мртвечницата во Тарашча. Три дена подоцна, регионалното обвинителство во Киев признало дека телото е пренесено во Киев. Сите документи што се однесуваат на првото форензичко испитување спроведено во Тарашча биле конфискувани. На локалниот експерт му било забрането да зборува за обдукција на телото, а подоцна станал предмет на кривична постапка. На 16 ноември 2000 година, заменик-министерот за внатрешни работи објавил дека, спротивно

Гонгадзе против Украина

на првичните наоди, телото што било откриено било закопано во земјата околу две години.

23. На 21 ноември 2000 година, жалителот побарал од истражителот во обвинителството во областа Печерски

(i) да ја признае како граѓанска странка во постапката во случајот Тарашча;

(ii) да го идентификува телото и накиот пронајден со него; и

(iii) да организира судско-медицински преглед со цел да се утврди дали телото пронајдено во Тарашча е на нејзиниот сопруг.

24. На 23-ти ноември 2000 година, истражителот го отфрлил ова барање.

25. Тој ден, апликантката исто така побарала од обвинителот во Киевскиот регион да не го кремира телото пронајдено во Тарашча и да ѝ дозволи да го погребва, доколку телото се идентификува како телото на нејзиниот сопруг.

26. На 29-ти ноември 2000 година, канцеларијата на Окружниот обвинител во Печерски ја прифатила апликантката како граѓанска странка во случајот Гонгадзе.

27. На 4-ти декември 2000 година, шефот на истражниот оддел на канцеларијата на регионалното обвинителство во Киев, ја известил апликантката дека е започната кривична истрага за убиство на неидентификувано лице и дека е организиран судско-медицински преглед. Меѓутоа, немало основа да се прифати апликантката како граѓанска странка во случајот Тарашча. Тие ветице дека ќе ја известат апликантката за нејзино можно учество во идентификацијата на предметите пронајдени со телото. Според тоа, на апликантката не ѝ било дозволено да учествува во идентификацијата на телото во таа фаза.

28. На 6-ти декември 2000 година, апликантката побарала од КЈО да ѝ биде дозволено да учествува во идентификацијата на телото и побарала да се спојат двете групи на постапки.

29. На 8-ми декември 2000 година, Државниот јавен обвинител објавил дека ДНК анализа засега не може да се направи бидејќи г -ѓа Лесја Гонгадзе, мајката на починатиот, била болна. Оваа изјава била демантирана од самата г-ѓа Лесја Гонгадзе. Државниот јавен обвинител тогаш изјавил дека бил погрешно разбран.

30. На 10-ти декември 2000 година, повеќе од еден месец откако телото било пронајдено, на апликантката ѝ било дозволено да учествува во неговата идентификација. Бидејќи била под стрес, таа не можела одлучно да го идентификува телото како она на нејзиниот сопруг.

31. На 11-ти декември 2000 година бил земен примерок од крв од мајката на починатиот за ДНК анализа.

32. На 14-ти декември 2000 година, апликантката побарала од Државниот јавен обвинител да вклучи странски експерти во истрагата за случајот согласно Европската конвенција од 20-ти април 1959 година за взаемна помош во кривичната материја.

33. На 15-ти декември 2000 година, Државниот јавен обвинител објавил дека телото пронајдено во Тарашча не е на г -дин Гонгадзе.

34. На 18-ти декември 2000 година, КЈО го одбила барањето на апликантката да

вклучи странски експерти во ДНК анализата и ја известиле дека украинските институции се овластени да ги спроведат сите потребни испитувања.

35. Подоцна, биле спроведени неколку анализи на ДНК во случајот, вклучително и од странски експерти. Форензичките испитувања спроведени од специјалисти од Русија и Соединетите држави ја потврдиле големата веројатност дека телото пронајдено во Тарашча е на господинот Гонгадзе. Меѓутоа, во рамките на истрагата спроведена од ad hoc парламентарна комисија, испитувањето спроведено од германски специјалисти не го потврдilo овој наод.

36. Апликантката тврди дека никогаш не била информирана директно од истражните органи за резултатите од овие испитувања, туку дознала за нив од медиумите.

37. На 10-ти јануари 2001 година, Државниот јавен обвинител го известил Парламентот за првичните наоди од форензичкото испитување спроведено од руските експерти, што покажало дека телото пронајдено во Тарашча е на господинот Гонгадзе (веројатност од 99,64%). Како и да е, идентитетот на телото не можело да се потврди бидејќи имало сведоци кои тврделе дека го виделе Гонгадзе жив во Лавов по неговото исчезнување, во ноември и декември 2000 година. Овие информации биле проверени, но исто така не биле потврдени.

38. На 12-ти јануари 2001 година, апликантката и мајката на починатиот побарале од КЈО да ги прифати како граѓански странки во случајот Тарашча и да изврши уште едно испитување на телото. Истиот ден, апликантката била известена од Државниот јавен обвинител дека нејзиниот статус на граѓанска странка, што ѝ го доделило обвинителството во областа Печерски на 29-ти ноември 2000 година, е поништен. Апликантката поднела жалба до Окружниот суд во Киев, Печерски.

39. На 13-ти јануари 2001 година, КЈО го отфрлила барањето на апликантката да биде признаена како граѓанска странка, наведувајќи дека не е утврдено без сомнение дека г-дин Гонгадзе е мртов или дека телото пронајдено во Тарашча е негово.

40. На 15-ти јануари 2001 година Окружниот суд во Печерски го признал правото на апликантката и мајката на починатиот да бидат граѓански странки и ѝ наредил на КЈО да им го додели овој статус. Сепак, и покрај наредбата, КЈО повторно го одбила овој статус на 17-ти јануари 2001 година. Како исклучок, КЈО се согласила да им го предаде телото од Тарашча за погреб, истовремено потенцирајќи дека КЈО не е надлежна да издаде посмртница.

41. Исто така, на 15-ти јануари 2001 година, главниот и одговорен уредник на весникот Грани ги објавил имињата на четворица полицајци кои наводно учествувале во следењето на г-дин Гонгадзе.

42. Апликантката и мајката на починатиот го оспорувале одбивањето да им се додели статус на оштетена страна во Окружниот суд Печерски. На 9-ти февруари 2001 година, тој суд утврдил дека одлуката на **Канцеларијата на Државниот јавен обвинител** е незаконска. **Канцеларијата на Државниот јавен обвинител** поднело жалба.

Гонгадзе против Украина

43. На 24-ти јануари 2001 година, истражителите го прекинале случајот за клеветата, што го вклучувал г-дин Мелниченко од случајот Гонгадзе (види Мелниченко против Украина, бр. 17707/02, став 15, ЕСЧП 2004-X).

44. И покрај неговата жалба, на 26-ти јануари 2001 година Државниот јавен обвинител го признал статусот на апликантката и мајката на починатиот како граѓански странки во светло на дополнителни форензички докази. (Апликантката тврди дека ова е сторено под влијание на Резолуцијата 1239 (2001) на Парламентарното собрание на Советот на Европа, усвоена на 25-ти јануари 2001 година, со која се повикуваат властите да спроведат „брза, целосна и транспарентна истрага за исчезнување или смрт на г-дин Гонгадзе и да ги објават резултатите од истрагата што е можно побрзо; ...да ги почитуваат правата на роднините на жртвата, вклучително и нивното право да бидат оштетена страна во случајот на смртта на Гонгадзе “.)

45. На 27-ми февруари 2001 година, КЈО ја известила апликантката дека дополнителни докази потврдиле дека телото пронајдено во Тарашча е на г-дин Гонгадзе. Повеле истрага за убиството на г-дин Гонгадзе, а апликантката и мајката на починатиот добиле статус на оштетени страни.

46. На 16-ти март 2001 година, апликантката побарала од Државниот јавен обвинител да ѝ даде пристап до материјалот од предметот во врска со форензичкото испитување на телото. На 19-ти март 2001 година, истражниот службеник одбил, наведувајќи дека тоа е дел од прелиминарната истрага и апликантката може да добие таков пристап само кога ќе заврши прелиминарната истрага. Адвокатот на апликантката неуспешно го оспорил ваквото одбивање пред Окружниот суд во Киев, Печерски.

47. На 30-ти март 2001 година, апликантката поднела жалба до Окружниот суд Печерски во Киев, во која се наведува небрежност од страна на истражителите.

48. На 26 април 2001 година, истражителот извршил увид на телото на Тарашча во присуство на мајката на починатиот и нејзиниот адвокат и адвокатот на апликантката. Дополнителен форензички преглед и тест за генетска идентификација биле спроведени од специјалисти од Соединетите Американски Држави. Заедничкиот преглед на американските и украинските експерти потврдиле дека телото од Тарашча е на г-дин Гонгадзе.

49. На 8-ми мај 2001 година, апликантката побарала целосен пристап до списите за случајот, но, била одбиена на 17-ти мај 2001 година, во очекување на првичната истрага.

50. На 15-ти мај 2001 година, Министерот за внатрешни работи објавил дека двајцата претпоставени убијци на г-дин Гонгадзе, идентификувани како корисници на дрога, починале и дека според тоа случајот е решен. Министерот понатаму изјавил дека убиството било без умисла, без политички мотиви. На 17-ти мај 2001 година, Државниот јавен обвинител се спротивставил на оваа изјава и препорачал Министерот да се воздржи од откривање какви било информации за кривичната истрага.

51. На 18-ти мај 2001 година, апликантаката побарала од КЈО да ја потврди изјавата на Министерот и да ја извести кога ќе ѝ биде дозволен пристап до списите за случајот.

Истиот ден КЈО ја известила апликантката дека се добиени важни дополнителни информации и дека треба дополнително испитување, и дека затоа би било прерано да се каже дека прелиминарната истрага е завршена.

52. На 22-ри мај 2001 година, апликантката побарала од КЈО да вклучи експерти од Федералното биро за истраги на САД (ФБИ) во истрагата. Нејзиното барање било одбиено на 25-ти мај 2001 година.

53. Со писмо од 30-ти мај 2001 година, КЈО ја овластила Канцеларијата за судски и медицински испитувања во Киев да ги предаде посмртните останки на г-дин Гонгадзе на неговите роднини за погреб. Копија од ова писмо му била предадена на застапникот на мајката на починатиот и испратена по пошта до застапникот на апликантката. На 6-ти јули 2001 година, форензичката канцеларија ја известила мајката на починатиот дека може да го земе телото за погреб. Меѓутоа, според Владата, телото сè уште се наоѓа во Киевската канцеларија за судски и медицински испитувања, иако одлуката за погреб била оставена исклучиво на мајката на починатиот и апликантката.

54. На 6-ти септември 2001 година, застапникот на жалителот побарал пристап до резултатите од сите форензички испитувања во списите на случајот. Таа исто така прашала и кога ќе заврши прелиминарната истрага. На 7-ми септември 2001 година, Државниот јавен обвинител одговорил дека сè уште не е можно да се каже.

55. Во понатамошна преписка од 10-ти септември 2001 година, КЈО одговорила дека застапникот на оштетената страна ќе има право на пристап до резултатите од форензичките испитувања, но само откако првичната истрагата ќе биде завршена. Според Владата, КЈО укажала дека застапникот имал пристап до резултатите од форензичките испитувања и генетските тестови во рамки на границите што ги дозволува доверливоста на истрагата.

56. На 10-ти октомври 2001 година, Градскиот оддел за правда во Киев ја известил апликантката дека нејзината жалба за небрежност против истражителите, поднесена на 30-ти март 2001 година во Окружниот суд Печерски во Киев, не е заведена и не може да се најде. Одделот за правда ја советува апликантката повторно да поднесе жалба до тој суд.

57. На 30-ти октомври 2001 година, апликантката побарала од КЈО да ѝ достави информации за форензичкото медицинско испитување што го спровело ФБИ и причините за контрадикторните наоди од форензичките медицински испитувања извршени од руски и германски експерти. Таа побарала да се спроведе дополнително форензичко медицинско испитување за да се одговори на овие прашања.

58. На истиот датум, апликантката била известена од страна на КЈО дека списите од случајот не можат да се откриваат пред крајот на прелиминарната истрага и дека прелиминарната истрага ќе биде завршена кога ќе се пронајде лицето што е виновно за кривичното дело.

59. На 31 октомври 2001 година, КЈО изјавила дека форензичките медицински испитувања утврдиле дека телото пронајдено во Тарашча е на г-дин Гонгадзе. Понатаму, ја известиле апликантката дека резултатите од форензичкото медицинско испитување

спроведено од германските експерти не може да бидат вклучени во списите на случајот, бидејќи примероците од ткиво за тој преглед биле земени од неовластено лице, со прекршување на воспоставените процедури.

60. На 13-ти ноември 2001 година, Градскиот оддел за правда во Киев повторно ја известил апликантката дека нејзината жалба за небрежност против истражителите, поднесено до Окружниот суд во Печерски во Киев, не е заведена и не може да се најде. Одделот за правда ја советува апликантката повторно да поднесе жалба до Окружниот суд Печерски.

61. На 3-ти декември 2001 година, апликантката поднела жалба до Окружниот суд во Печерски во Киев за одбивањето на КЈО да ѝ дозволи пристап до материјалот од списите на случајот, поврзан со форензичкото медицинско испитување на телото.

62. На 11-ти февруари 2002 година Окружниот суд Печерски одлучил дека жалбата на апликантката против КЈО не може да се разгледа пред преносот на предметот до судот. Одлучил жалбата да се прикачи на списите на предметот за разгледување подоцна. Судот изјавил дека Законот за кривична постапка не предвидува посебна жалба против истражителите поради нивното одбивање пристап до материјалот од списите на предметот што се однесува на форензичкото медицинско испитување

63. На 20-ти февруари 2002 година, Државната канцеларија за регистрација на граѓаните во Лавов одбила да издаде посмртница за г-дин Гонгадзе во отсуство на документ што ја потврдува неговата смрт.

64. На 28-ми март 2002 година, апликантката побарала г-дин Роберт Менард, генералниот секретар на „Репортери без граници“, да биде нејзин застапник во случајот.

65. На 22-ри мај 2002 година, додека се подготвувало полномошното за оваа намена, г-дин Менард побарал од КЈО, во име на мајката на починатиот, која исто така била граѓанска странка во случајот, да ги повика на информативен разговор четворицата полициски службеници за кои во печатот било објавено дека го следеле г-дин Гонгадзе. Понатаму, тој побарал пристап до материјалот од списите за случајот што се однесува на форензичкото медицинско испитување и побарал уште едно испитување од странски експерти. На неговото барање не било одговорено.

66. Уште едно барање на г -дин Менард, од 10-ти јуни 2002 година, било одбиено од КЈО на 18-ти јуни 2002 година со образложение дека тој не може да биде признаен како застапник на граѓанската странка. На 19-ти јуни 2002, г -дин Менард побарал од КЈО да ја поништи таа одлука.

67. На 6-ти јули 2002 година бил избран нов Државен јавен обвинител, кој на 3-ти септември 2002 година потврдил дека имало бројни нерегуларности во претходната истрага.

68. На 10-ти септември 2002 година, Државниот јавен обвинител објавил дека ќе се истражува наводното фалсификување на процедурални документи од обвинителот и истражителот од градот Тарашча.

Гонгадзе против Украина

69. На 16-ти септември 2002 година, „Репортери без граници“ побарале пристап до сите форензички резултати во списите на случајот и нивно испитување од независен експерт. Тие, исто така, побарале информации за идентитетот на четирите лица кои го следеле Гонгадзе пред неговото исчезнување.

70. Во октомври 2002 година било направено ново форензичко испитување во Швајцарија. На 11-ти март 2003 година „Репортери без граници“ објавиле дека последниот ДНК тест недвосмислено го идентификувал телото како тело на г-дин Гонгадзе.

71. Во ноември 2002 година, обвинителот од обвинителството во областа Тарашча бил уапсен и обвинет за небрежност во истрагата на случајот. На 6-ти март 2003 година, обвинителот бил осуден на две и пол години затвор, но бил ослободен од издржување на казната од страна на локалниот суд Шевченкивски во Киев, согласно Законот за амнестија.

72. На 15-ти јануари 2003 година, претседателот на парламентарната *ad hoc* комисија за случајот Гонгадзе објавил дека лицата одговорни за смртта на г-дин Гонгадзе биле припадници на полицијата.

73. На 17-ти февруари 2003 година, Парламентот побарал од КЈО да ја испита можната улога на г-дин Кравченко, кој бил Министер за внатрешни работи во времето на исчезнувањето на Гонгадзе, во смртта на новинарот. Ова барање го поддржале 120 пратеници во парламентот.

74. На 24-ти февруари 2003 година, Државниот јавен обвинител, г -дин Пискун, изјавил дека се проверуваат информациите за вмешаноста на високи службеници на Министерството за внатрешни работи во смртта на г -дин Гонгадзе.

75. На 28-ми февруари 2003 година, Државниот јавен обвинител отворено го критикувал својот претходник, г. Потебенко, за попречување на истрагата за убиството на г-дин Гонгадзе.

76. Во мај 2003 година, поранешен полициски службеник, г-дин Г., бил уапсен и обвинет за формирање криминална група со учество на полицијата. Тој починал во затвор на 1-ви август 2003 година во неразјаснети околности. Неговите адвокати тврделе дека бил претепан и мачен. Телото на Г. било кремирано на 3-ти август, без обдукција.

77. На 5-ти август 2003 година, писмата на починатиот г. Г. се појавиле во медиумите. Во овие писма тој ја обвинил полицијата и високите функционери за киднапирање и убиство на Гонгадзе. Овие писма, и документите прикачени на нив, бил испратени до КЈО.

78. На 9-ти септември 2003 година, од КЈО било потврдено дека ракописот на писмата е на починатиот г-дин Г.

79. На 22-ри октомври 2003 година, генерал-полковник Пукач, функционер во Министерството за внатрешни работи, бил уапсен под сомнение за вмешаност во исчезнувањето на г-дин Гонгадзе. Тој бил обвинет дека наредил уништување на важни документи во случајот.

Гонгадзе против Украина

80. На 29-ти октомври 2003 година, Државниот јавен обвинител, г-дин Пискун, бил разрешен од Претседателот.

81. На 6-ти ноември 2003 година, градскиот суд во Киев го ослободил г -дин Пукач под негова обврска да не ја напушта државата.

82. На 15-ти август 2005 година, на апликантката ѝ било дозволен пристап до списите на кривичната постапка.

3. Политичкиот контекст

83. Апликантката истакнува дека, од 1991 година, во Украина биле убиени осумнаесет новинари.

84. Апликантката тврди дека политичката ситуација што се развила по исчезнувањето на нејзиниот сопруг го илустрирала односот на украинските власти кон слободата на печатот.

85. Набргу по исчезнувањето на Гонгадзе, Претседателот на Украина ветил дека ќе ги искористи сите средства за да го најде. По предлогот изгласан од Парламентот, Претседателот назначил три надлежни државни служби - КЈО, полицијата и безбедносните служби - да работат на случајот.

86. На 18-ти септември 2000 година, анонимно лице се јавило во амбасадата на Грузија во Киев со информација дека одговорни за исчезнувањето на новинарот се г-дин К., озлогласениот водач на криминална група, и министерот за внатрешни работи и пратеник, г-дин Волков. Амбасадорот на Грузија, кој ја објавил содржината на повикот, бил повлечен во Грузија неколку недели подоцна. Украинските власти негирале каква било врска помеѓу двата настани.

87. На крајот на септември 2000 година Парламентот формирал *ad hoc* комисија за истражување на исчезнувањето на г-дин Гонгадзе. Државниот јавен обвинител одбил да соработува со комисијата, бидејќи нејзиното барање за испитување на експерти и полицајци се смета за неуставно.

88. На 28-ри ноември 2000 година, претседателот на Социјалистичката партија, г-дин Мороз, јавно објавил постоење на аудио снимки, тајно направени во канцеларијата на Претседателот, што го вклучило претседателот Кучма и други државни службеници на високо ниво во исчезнувањето на г-дин Гонгадзе. Во еден од снимените разговори, наводно, помеѓу претседателот и министерот за внатрешни работи, претседателот побарал заплашување на Гонгадзе. Министерот тогаш предложил одредени луѓе, кои ги нарекол „вистински орли“, способни за сè, да ја завршат работата.

89. Апликантката тврди дека, поради сомневања во квалитетот на записите, не е можно да се утврди нивната автентичност, иако лабораторијата на Соединетите држави (БЕК ТЕК) потврдила дека тие се оригинални. Таа се повика на извештајот од „Репортери без граници“ од 22-ри јануари 2001 година, кој сведочи за постоењето на специјални сили во

полицијата и групи пензионирани полициски службеници регрутирани од мафијата кои вршеле акти на насилство врз политички фигури или новинари.

90. По исчезнувањето на г-дин Гонгадзе, многу новински медиуми доживеале притисок и цензура поради нивното покривање на случајот.

91. На 15-ти септември 2001 година, неколку илјади поддржувачи на опозицијата демонстрирале во спомен на г-дин Гонгадзе.

4. Меѓународниот контекст

92. Случајот со исчезнувањето на г-дин Гонгадзе го привлечло вниманието на многу меѓународни организации. Тоа било анализирано во контекст на недостатокот на слобода на медиумите во Украина, што била критикувана веќе неколку години на меѓународно ниво.

93. На 25-ти јануари 2001 година Парламентарното собрание на Советот на Европа (ПССЕ) ја усвои Резолуцијата 1239 (2001) во која ја изразува својата загриженост за „заплашување, повторена агресија и убиства на новинари во Украина и честа злоупотреба на моќта од надлежните украински власти во однос на слободата на изразување“. Понатаму се наведува дека истрагата за исчезнувањето на Гонгадзе „треба да се смета како тест за слободата на изразување и функционирање на парламентарната демократија во Украина“.

94. Апелот за брза и транспарентна истрага за сите случаи на насилство и смрт на новинари, особено во случајот Гонгадзе, се повтори во Препораката 1497 (2001) на ПССЕ од 25-ти јануари 2001 година, Резолуцијата 1244 (2001) и Препораката 1513 (2001) од 26-ти април 2001 година и Резолуцијата 1262 (2001) од 27-ми септември 2001 година.

95. Слични молби упатиле Европската Унија во изјава на 5-ти февруари 2001 година, и Парламентарното собрание на организацијата за безбедност и соработка во Европа (ОБСЕ) во својата резолуција од јули 2001 година. Собранието на ОБСЕ, во 2001 година, исто така, му ја доделило на г-дин Гонгадзе, постхумно, Наградата на ОБСЕ за новинарство и демократија.

96. За случајот со исчезнувањето на г-дин Гонгадзе било известено во документите на одредени тела на Обединетите нации: Работната група за насилни или неволни исчезнувања и Комитетот за човекови права.

97. „Репортери без граници“ спровело сопствена истрага за исчезнувањето на г-дин Гонгадзе, чии резултати биле објавени во специјалниот извештај од 22-ри јануари 2001 година споменат погоре. Се заклучува дека истражните органи биле главно преокупирани со докажување на невиноста на државните службеници на високи позиции.

98. На 2-ри јули 2003 година, извештајот на г-дин Н.С. Кригер, заменик генерален секретар на Советот на Европа, бил претставен пред ПССЕ. Документите приложени кон извештајот потврдиле дека, пред назначувањето на нов јавен обвинител на 6-ти јули 2002 година, истрагата била неефикасна, иако подоцнежните случувања ги зголемиле надежите

Гонгадзе против Украина

за поголема ефикасност. Според апликантката, понатамошните случувања во истрагата покажале дека изразените надежи биле прерани.

99. На 16-ти септември 2003 година, Европската Унија изготвила декларација во која била изразена загриженост поради недостаток на напредок во истрагата.

100. Прашањето за ефективност на истрагата во случајот било на сличен начин покренато од Конгресот на Соединетите Американски Држави и од НАТО.

101. На 13-ти септември 2005 година, неколку меѓународни невладини организации објавиле извештај за напредокот на истрагата во случајот Гонгадзе. Тие тврдеа дека КЈО, поддржана од Претседателот, се обидела да ја ограничи истрагата и дека не направила доволно напори за да ги пронајде и гони кривично поттикнувачите на киднапирањето и убиството на Гонгадзе. Тие дополнително ги критикувале украинските власти за сериозни пречки во истрагата, особено:

„исчезнувањето на генерал-полковник Пукач; протекувањето на информации што ја нарушило работата на украинските и израелските агенции кои се подготвувале да го приведат; недостатокот на јавен надзор на таа потенцијално криминална акција; и отсуство на каква било истрага за процесот со кој генерал-полковник Пукач претходно бил ослободен и случајот Пукач завршил во декември 2003 година;

- смртта на поранешниот министер за внатрешни работи, г-дин Кравченко, кој можел да обезбеди важни информации за поврзаноста помеѓу разговорите снимени од Мелниченко и убиството; и недостатокот на јавен надзор за можната негрижа на КЈО во постапувањето со случајот Кравченко и неговата заштитата како сведок;

- пропустот да се испрашаат бројни сведоци во Министерството за внатрешни работи со познавање на системот за следење што функционира таму; и пропустот да се испита темелно врската помеѓу случаите „врколаци“ и Хончаров со случајот Гонгадзе;

- пропустот да се решат проблемите околу снимките Мелниченко, со цел да се користат како примарен доказ на суд, предизвикан главно од грешките и бавноста на КЈО;

... “

Б. Дополнителни факти поднесени од Владата

1. Истрагата за исчезнувањето и убиството на сопругот на апликантката

102. На 19-ти септември 2000 година, окружното обвинителство Печерски во Киев повела кривична истрага, согласно член 94 од Законот за кривична постапка на Украина, за случај на убиство со умисла. Со цел да се утврдат околностите на исчезнувањето, била формирана истражна група. Групата вклучувала службеници на Одделот за криминални истраги и КЈО. Биле спроведени следниве три линии на истрага:

(i) Дали исчезнувањето вклучувало семејни проблеми?

(ii) Дали г-дин Гонгадзе бил жртва на кривично дело што не е поврзано со неговата професија?

(iii) Дали исчезнувањето е поврзано со неговите критички публикации во онлајн весникот „Украинска правда“?

103. Од 19-ти септември 2000 година до 10-ти октомври 2000 година, биле преземени голем број истражни мерки за да се идентификуваат сведоци, да се проверат контактите на г-дин Гонгадзе, да се пребаруваат локалитетите и.т.н.

104. На 2-ри ноември 2000 година, неидентификуван труп на маж бил пронајден во шума во областа Тарашча. Органите на прогонот биле известени за ова и веднаш излегле на местото. На 3-ти ноември 2000 година, истражната група го испитала местото и ги подготвила потребните процедурални документи. Трупот бил пренесен во мртвечница во областа Тарашча за судско вештачење. Истражниот службеник на обвинителството во областа Тарашча отворил кривична истрага за убиство со умисла на неидентификувано лице, согласно член 94 од Законот за кривична постапка. Тој ден, експертот за форензика нашол накит на трупот, како и во почвата во близина на трупот следниот ден.

105. Канцеларија на окружнот обвинителство на Печерски истражила дали трупот може да биде на г-дин Гонгадзе. За таа цел, апликантката била повикана пред обвинителот и од неа било побарано да го опише накитот што г-дин Гонгадзе би можел да го носи кога исчезнал.

106. На 15-ти ноември 2000 година, група новинари - блиски пријатели на г-дин Гонгадзе - отишле во Тарашча, откако од напис во весник дознале за неидентификуваното тело. Тие се сретнале со форензичарот, кој ги известил за накитот и им го покажал трупот. На барање на новинарите, тој направил рентген на една од рацете на трупот. Рентген снимката покажала парчиња метал во раката што може да одговараат на стара рана на Гонгадзе. На основа на ова, новинарите заклучиле дека трупот е на г-дин Гонгадзе. Истиот ден обвинителот Тарашча наредил и спровел пренесување на трупот во мртвечницата во Киев за понатамошно форензичко испитување.

107. На 7-ми декември 2000 година, КЈО се приклучила кон истрагите за случаите Гонгадзе и Тарашча и случајот за клеветата против високи државни службеници (случајот Мелниченко), со цел да се обезбеди нивна сеопфатна и брза истрага.

108. На 13-ти декември 2000 година, апликантката била испрашувана како оштетена страна. Таа се согласила да даде примероци од сопствената крв и од крвта на нејзините деца за форензичко испитување. Апликантката инсистирала да учествува во идентификацијата на телото од Тарашча и рекла дека е сигурна дека може да го препознае накитот на нејзиниот сопруг.

109. На 14-ти декември 2000 година, апликантката одбила да даде примероци од крв поради семејни конфликти. Тој ден апликантката побарала од КЈО да ги спроведе форензичките испитувања во западна земја. Ова барање било одбиено на 18-ти декември 2000 година.

110. На 15-ти декември 2000 година, истражителот известил кај Заменикот државен јавен обвинител дека мајката на починатиот одбила да учествува во идентификацијата на телото од Тарашча, закажана за 18-ти декември 2000 година, бидејќи не се чувствува добро и сака да го одложи своето учество до завршување на тестовите за генетска идентификација.

111. На 18-ти декември 2000 година, апликантката била повикана во КЈО за да учествува во идентификацијата на телото од Тарашча и накитот. Таа изјавила дека постои голема веројатност дека трупот е на нејзиниот сопруг. Таа го препознала накитот со апсолутна сигурност. Истиот ден апликантката побарала да ги види документите што се однесуваат на истрагата на местото на настаните и телото. Нејзиното барање било одобрено и за тоа била изготвена белешка.

112. На 20-ти декември 2000 година, КЈО добила писмо од мајката на починатиот, во кое се наведува дека била под стрес и дека не може да дојде во Киев за идентификација. Таа, исто така, изјавила дека ќе учествува во идентификацијата само откако ќе се изврши независно форензичко испитување на трупот.

113. На 12-ти јануари 2001 година, апликантката и мајката на починатиот побарале од КЈО да спроведе дополнително форензичко испитување со помош на експерти од Соединетите Американски Држави. Тие, исто така, побарале да се направат напори да се најде главата на телото од Тарашча. Барањето за форензичко испитување било одобрено и, со помош на ФБИ и Министерството за одбрана на Соединетите држави, на 22 февруари 2001 година било извршено дополнително форензичко испитување и тест за генетска идентификација. Меѓутоа, главата не можела да се пронајде.

114. На 27-ми февруари 2001 година КЈО испратила барање за правна помош до надлежните германски власти со барање за официјални резултати од тестот за генетска идентификација направен во таа држава, на барање на г-дин Холовати, украински пратеник. Според г-дин Холовати, германските експерти заклучиле дека телото од Тарашча не е на Гонгадзе. Меѓутоа, според Владата, овој тест немал правна сила, бидејќи ниту тестот, ниту постапката за земање примероци од ткиво не биле во согласност со украинското законодавство.

115. На 6-ти септември 2001 година, застапникот на апликантката се обратил до КЈО, наведувајќи дека, според медиумите, новинарите го посетиле Тарашча на 15-ти октомври 2000 година. Новинарите го прегледале телото во мртвечницата Тарашча и го фотографирале. Таа побара од КЈО да ги повика на разговор тие новинари и да ги приклучи фотографиите во списите на кривичниот случај.

116. На 30-ти октомври 2001 година, застапникот на жалителот побарал од КЈО да определи временски рок за завршување на истрагата за претходната постапка за убиството на г-дин Гонгадзе. КЈО одговорила дека не може да го стори тоа додека не се открие убиецот.

117. Истиот ден застапникот на жалителот побарал дополнителен форензички преглед со цел да се утврди, меѓу другото:

Гонгадзе против Украина

(i) дали рендгенската снимка од раката на трупот направена во Тарашча и дадена на новинарите одговара на X-зраците направени кога Гонгадзе бил жив, и на оние направени од ФБИ на 27-ми април 2001 година;

(ii) дали анализите на ФБИ докажале присуство на траги од куршуми кои одговараат на раните за кои се знае дека претходно ги претрпел починатиот новинар;

(iii) дали идентификацијата на косата и ДНК анализата го потврдиле идентитетот на трупот.

118. На 31-ви октомври 2001 година, КЈО одбила, односно не дозволила, дополнително испитување, бидејќи телото од Тарашча несомнено било телото на г-дин Гонгадзе и за време на испитувањата, украинските и американските експерти веќе одговориле на прашањата на апликантката.

119. На 11-ти јуни 2002 година, застапникот на апликантката побарал пристап до одлуката со која се наложува ново форензичко испитување, што наводно, ќе го спроведат германски експерти. Понатаму, таа побарала да ѝ биде дозволено да им поставува прашања на овие експерти. Таа во својата апликација се повика на наводните изјави на истражителите, објавени од медиумите, за ова ново испитување.

120. На 21-ви јуни 2002 година, КЈО го отфрлила барањето. Застапникот на апликантката бил информиран дека таа може да ги проучи списите за случајот по завршување на предистражната постапка и дека заменик-државниот јавен обвинител за медиумите не дал изјава за ново испитување од германски експерти.

121. На 17-ти јули 2002 година, новоименуваниот Државен јавен обвинител наредил формирање нова истражна група за случајот Гонгадзе.

122. На 26-ти и 30-ти јули 2002 година, новата група спровела две дополнителни испитувања на местото каде што било пронајдено телото, заедно со форензички експерти. Тие зеле примероци од почвата, извршиле темелно пребарување и зеле голем број предмети за анализа.

123. На 9-ти август 2002 година бил извршен дополнителен преглед на телото од Тарашча и биле земени примероци за понатамошни форензички тестови. Дополнителните форензички испитувања требало да го утврдат попрецизно времето на смртта на г-дин Гонгадзе.

124. На 3-ти септември 2002 година, на мајката на починатиот ѝ биле доставени документите неопходни за погребување на посмртните останки на г-дин Гонгадзе.

125. На 24-ти септември 2002 година, КЈО испратила писмо до директорот на ФБИ со кое ги поканила да им помогнат на украинските специјалисти во истрагата на случајот.

126. Во септември и октомври 2002 г. Менард, генерален секретар на „Репортери без граници“, двапати го посетил Киев како застапник на мајката на починатиот во кривичната постапка. Тој се сретнал со Државниот јавен обвинител и имал пристап до резултатите од судските вештачења во случајот. Згора на тоа, земени се примероци за дополнително форензичко испитување, кое било спроведено во Лозана (Швајцарија) од 20-ти до 25-ти јануари 2003 година.

Гонгадзе против Украина

127. На 14-ти јануари 2005 година, КЈО повела постапка против генерал-полковник Пукач за злоупотреба на службената положба. Неговиот случај бил споен со случајот на г-дин Гонгадзе.

128. На 24 јануари 2005 година, окружниот суд во Печерски во Киев наредил апсење и притвор на г-дин Пукач. На Службата за безбедност и МВР им било наредено да го пронајдат, но без успех.

129. За време на истрагата било утврдено дека г-дин Гонгадзе бил предмет на илегални операции за следење од страна на одредени службеници на Одделот за криминални истраги, претходно раководени од г-дин Пукач, од јули 2000 година до денот кога исчезнал во септември 2000 година. Истрагата утврдила дека, во 2003 година, целиот материјал поврзан со ова незаконско следење бил уништен.

130. На 28-ми февруари 2005 година, КЈО повела постапка против полицајците К. и Пр., како и против г-дин Пукач, обвинувајќи ги за убиство со умисла на г-дин Гонгадзе. Истиот ден г-дин К. и г-дин Пр. биле уапсени.

131. На 3-ти март 2005 година, Окружниот суд во Печерски определил притвор за г-дин К. и г-дин Пр..

132. На 5-ти март 2005 година, г. К. и г-дин Пр. биле официјално обвинети за убиство со умисла. Тие ја признале својата вмешаност. Истиот ден г-дин К. Бил разрешен од неговата позиција како раководител на Одделот за разузнавање во Министерството за внатрешни работи.

133. На 5-ти март 2005 година, исто така, било одлучено да се подигне обвинение против Пукач, но тој не можел да биде пронајден.

134. На 17-ти март 2005 година, истрагата утврдила дека четврто лице, г-дин П., било вмешано во исчезнувањето и убиството на г-дин Гонгадзе. Г-дин П. бил испрашуван и ја признал својата улога во злосторството. Истиот ден г-дин П. бил разрешен од неговата позиција како висок функционер во Одделот за разузнавање во Министерството за внатрешни работи.

135. Сите тројца обвинети учествувале во реконструкција на настанот на злосторството на лице место. Биле испрашувани и други полицајци кои го следеле Гонгадзе пред неговото исчезнување.

136. Некои предмети што му припаѓале на новинарот биле пронајдени и презентирани на неговите роднини за идентификација.

137. Истрагата продолжила со понатамошни форензички испитувања на трупот и аудио снимките на г-дин Мелниченко и голем број други дејствија.

2. Политичкиот контекст

138. На 11-тидекември 2000 година, КЈО примила видео снимка со изјави од г-дин Мелниченко, дадени во присуство на неколку украински пратеници. Овие изјави се однесувале на вклученоста на Претседателот на Украина и многу други високи функционери во давање незаконски наредби. Мелниченко тврдел дека направил аудио

снимки од инкриминирачки разговори, користејќи дигитален снимач поставен под софата во канцеларијата на Претседателот на Украина.

139. На 13-ти декември, 2000 година, г-дин Мороз, украински пратеник, поднел жалба до КЈО, приложувајќи копија од жалбата на г-дин Мелниченко од 16-ти ноември 2000 година и видео-снимки од изјави што содржат обвинувања за вмешаност на високи државни службеници во исчезнувањето на г-дин Гонгадзе. Наредено е форензичко испитување на аудио записите, но не можела да се утврди нивната автентичност. Апликантката тврди дека лабораторија на Соединетите Американски Држави ја потврдила автентичноста на записите.

140. На 15-ти декември 2000 година, КЈО побарала од Интерпол да утврди каде се наоѓа г-дин Мелниченко.

141. На 16-ти септември 2002 година КЈО побарала помош од Министерството за правда на Соединетите Американски Држави при испрашувањето на г-дин Мелниченко како сведок во случајот Гонгадзе.

142. Г-дин Мелниченко одбил да ги предаде на КЈО записите и опремата за снимање, но се согласил да даде писмени одговори на прашањата на Канцеларијата, што тој не го сторил сè до моментот кога Владата ги достави своите забелешки до Судот. Апликантката изјавила дека причината за подразбраниот недостаток на соработка на г-дин Мелниченко е неговиот основан страв од гонење од страна на украинските власти.

В. Последни настани

143. Откако Виктор Јушченко бил избран за Претседател на Украина на 26-ти декември 2004 година, тој ветил дека повторно ќе ја отвори истрагата за случајот Гонгадзе. На 2-ри март 2005 година, во печатот било објавено дека Државниот јавен обвинител најавил апсење на тројца службеници за безбедносните структури во врска со овој случај: генерал и двајца полковници. На 4-ти март 2005 година била објавена смртта со наводно самоубиство на Јуриј Кравченко, гореспоменатиот министер за внатрешни работи во тоа време. Тоа утро тој требало да биде сослушан во КЈО.

144. Неодамна, КЈО објавила дека кривичната истрага е завршена и дека ќе биде испратена до Судот. На оштетените страни им бил даден пристап до списите на случајот. Тие навеле дека најновото форензичко испитување во септември 2005 година од германски експерти потврдило дека телото од Тарашча е на г-дин Гонгадзе.

145. На 15-ти септември 2005 година г-дин Турчинов, кој бил разрешен од функцијата шеф на Безбедносната служба, ги известил новинарите дека Службата се подготвувала за апсење и екстрадиција на генерал-полковник Пукач од Израел, но операцијата пропаднала поради протекување информации од КЈО. Тој навел дека привремените резултати од лабораториското испитување на записите на Мелниченко не утврдиле знаци на манипулација и идентификувале лица чии гласови биле снимени на носачите на записи.

Гонгадзе против Украина

46. На 20-ти септември 2005 година, Парламентот на Украина го ислушал извештајот на Претседателот на парламентарната *ad hoc* комисија што го истражувала убиството на г-дин Гонгадзе. Во овој извештај се заклучува дека киднапирањето и убиството на г-дин Гонгадзе било организирано од поранешниот претседател Кучма и починатиот министер за внатрешни работи, г-дин Кравченко. Извештајот покажал дека тогашниот шеф на претседателската администрација и сегашниот спикер на парламентот, г-дин В. Литвин и тогашниот шеф на Безбедносната служба и актуелен пратеник во парламентот, г-дин Л. Дерках, биле вмешани во злосторствата. Извештајот конечно истакнал дека, откако била информирана за злосторствата и имињата на осомничените, КЈО ништо не презела ниту реагирала на заклучоците на *ad hoc* комисијата.

II РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ПРАВО

147. Релевантните одредби од Уставот на Украина предвидуваат:

Член 3

„Човечкото суштество, неговиот или нејзиниот живот и здравје, чест и достоинство, неповредливост и сигурност се признати во Украина како највисока општествена вредност.“

Член 27

„Секоја личност има неотуѓиво право на живот. Никој нема да биде произволно лишен од живот. Должност на државата е да го заштити човечкиот живот.“

Член 28

„Секој има право да го почитува своето достоинство.

Никој не смее да биде подложен на тортура, сурово, нечовечко или понижувачко постапување или казнување што го нарушува неговото достоинство.“

148. Релевантните одредби од Законот за кривична постапка предвидуваат:

Член 28

Граѓанско барање во кривично дело

„Секој што претрпел материјална штета како резултат на кривично дело има право да поднесе барање за да се приклучи на кривичната постапка како граѓанска странка која бара надомест на штета, што судот ќе го разгледа истовремено со кривичниот случај“

Член 49

Оштетена страна

„Секој што претрпел штета како резултат на кривично дело може да биде препознаен како оштетената страна. ...

Гонгадзе против Украина

Граѓанин кој е признат како оштетена страна во врска со кривичното дело има право да дава докази во случајот. Оштетената страна, или неговиот или нејзиниот застапник, имаат право да поднесуваат барања; да ги проучат сите материјали на случајот кога ќе заврши предистражната постапка; [и] да поднесат жалби против постапките на истрагата, истражителот, обвинителот и судот ...

Во случаи кога кривичното дело предизвикало смрт на жртвата, правата предвидени во овој член ќе се доделат на роднините на починатиот “.

Член 94

Основи за покренување кривично дело

„Кривично дело се покренува по следниве основи:

(1) поднесоци или комуникации од поединци;

...

(5) директно откривање на знаци на кривично дело од страна на истражно тело или истрага, обвинител или суд.

Акција може да се поведе само кога има доволно докази дека е сторено кривично дело “.

149. Релевантните одредби од Законот за обвинителска служба, во верзијата од 1995 година, предвидувале:

Дел 5

Главни функции на Обвинителската служба

„Главните функции на Обвинителството се:

...

2. надзор над усогласеноста со законот од страна на органите што се борат против злосторствата и другите прекршоци и истражуваат околности што укажуваат на сторено кривично дело;

3. истрага на околности што укажуваат дека е извршено кривично дело;

... “

ЗАКОНОТ

I. ПРВИЧНИ ПРИГОВОРИ НА ВЛАДАТА

150. Владата поднесе дека жалбите на апликантката според член 2 и член 3 од Конвенцијата, за наводниот неуспех на државата да го заштити животот на нејзиниот сопруг и за нејзината состојба на неволја и неизвесност, биле поднесени до Судот надвор од рокот од шест месеци утврден во член 35 став 1 од Конвенцијата.

151. Владата наведе дека одбивањето на КЈО да ја прифати жалбата на починатиот сопруг на апликантката за закани по неговиот живот е испратено до г-дин Гонгадзе на 1-ви септември 2000 година, повеќе од шест месеци пред да биде поднесена оваа апликација до Судот.

52. Владата тврди дека кривичната постапка поврзана со убиството на сопругот на апликантката била започната на 27-ми февруари 2001 година, и апликантката била признат како оштетена страна во тие постапки. Владата образлага дека жалителката требало да ја поднесе својата жалба според член 2 од Конвенцијата во рок од шест месеци од тој датум, но не го сторила тоа.

153. Владата тврди дека жалбата на жалителот согласно член 3 од Конвенцијата за наводната атмосфера на страв и неизвесност треба подеднакво да се отфрли бидејќи е надвор од времето. Од времето кога била прифатена како оштетена страна во кривичната постапка, таа повеќе не можела да тврди дека атмосферата била неизвесна бидејќи телото пронајдено во Тарашча било идентификувано со висок степен на сигурност дека е на нејзиниот сопруг, и била покрената кривична постапка за убиство.

154. Апликантката тврди дека се обидела да ги искористи достапните домашни правни лекови, но безуспешно. Таа тврди дека имало неправилно потпирање на шестмесечното правило во околностите на овој случај.

155. Судот повторува дека онаму каде што не е достапен домашен правен лек во врска со дело за кое се тврди дека е во спротивност со Конвенцијата, шестмесечниот рок утврден во член 35 став 1, во принцип започнува да тече од денот на кој дејствието за кое се жалат се случило или датумот на кој апликантот бил директно засегнат, станал свесен или можел да стане свесен за такво дело. Меѓутоа, посебни размислувања може да се применат во исклучителни случаи кога апликантите прво користат домашен правен лек и дури во подоцнежна фаза стануваат свесни, или требало да станат свесни, дека правото е неефикасно. Во таа ситуација, шестмесечниот период може да се пресмета од моментот кога апликантот станува свесен, или требало да стане свесен, за овие околности (види *Ајдин против Турција* (декември), бр. 28293/95, 29494/95 и 30219/96, ЕСЧП 2000-III).

156. Судот забележува дека Владата се потпирала на достапноста и ефективноста на правните лекови за кривична постапка во случај на исчезнување или убиство во однос на жалбата на апликантката според членот 13 од Конвенцијата. Апликантката го искористила овој правен лек, но, по одложувањата и недостатоците во кривичната постапка, таа ја поднесе својата апликација до Судот две години по исчезнувањето на нејзиниот сопруг, додека кривичната постапка сè уште траела.

157. Судот забележува дека апликантката може аргументирано да тврди дека нема доверба во информациите дадени од истрагата, со оглед на контрадикторните изјави дадени во текот на постапката, кои наводно придонеле за состојбата на несигурност за која се жалела. Оваа неизвесност е поткрепена и со фактот дека најновата идентификација на телото била спроведена во септември 2005 година.

158. Според тоа, Судот заклучува дека апликацијата била поднесена во должно време, во исклучителни околности на случајот, и затоа го отфрла прелиминарниот приговор на Владата.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 2 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

А. Наводен неуспех да се заштити правото на живот

1. Поднесоци на странките

159. Апликантката се жалеше според член 2 од Конвенцијата дека смртта на нејзиниот сопруг била резултат на присилно исчезнување и дека државните органи не успеале да го заштитат неговиот живот. Релевантниот дел од член 2 предвидува:

„1. Правото на живот на секој ќе биде заштитено со закон. Никому не смее да му биде одземен животот намерно, освен при извршување на пресудата на судот по негово осудување за кривично дело за кое ваква казна е предвидена со закон“.

160. Владата првично тврдеше дека единствениот елемент што го поврзува убиството на Гонгадзе со државните органи се аудио снимките направени од г-дин Мелниченко. Тие тврдат дека нема докази „надвор од разумно сомневање“ дека државата е одговорна за повреда на правото на живот на сопругот на апликантката. Меѓутоа, подоцна, тие го известуваат Судот за апсењето на неколку полицајци кои признале дека учествувале во следењето, киднапирањето и убиството на г-дин Гонгадзе.

161. Апликантката тврдеше дека, во времето кога ја поднела својата апликација пред Судот, не била сигурна за судбината на нејзиниот сопруг ниту за идентитетот на телото пронајдено во Трашча. Затоа, таа ја засновала својата апликација на неговото исчезнување. Кога повеќе не тврдеше дека нејзиниот сопруг исчезнал, таа тврдеше дека тој бил убиен со прекршување на членот 2 од Конвенцијата.

162. Апликантката изјави дека снимките направени од г-дин Мелниченко, чија автентичност е потврдена од експерти на ФБИ, не се единствениот елемент што ги поврзува државните власти со убиството на г-дин Гонгадзе. Виновната небрежност на службениците за спроведување на законот во спроведувањето на истрагата, според гледиштето на апликантката, исто така, може да се смета за елемент што придонесува.

163. Апликантката првично заклучила според фактите на случајот кои јасно покажале дека државата била вмешана во убиството на нејзиниот сопруг или, барем, дека постоело разумно сомневање за вмешаност. Таа неодамна поднесе дека најновите информации дадени од Владата ја потврдуваат директната вмешаност на државните агенти во убиството на нејзиниот сопруг, но дека се чини дека истрагата го ограничува случајот на гонење на директни престапници, а не на оние што наредиле и го организирале злосторството.

2. Оценка на Судот

164. Судот повторува дека првата реченица од членот 2 став 1 ѝ налага на Државата не само да се воздржи од намерно и незаконско одземање живот, туку и да преземе соодветни чекори за да ги заштити животите на оние што се во нејзина надлежност. Ова

подразбира примарна должност на Државата да го обезбеди правото на живот со воведување на ефективни кривично-правни одредби за да се спречи извршување на кривични дела против личноста, поткрепени со механизми за спроведување на законот за превенција, сузбивање и казнување на прекршување на таквите одредби. Исто така, ова се проширува, во соодветни околности, на позитивна обврска на властите да преземат превентивни оперативни мерки за заштита на поединец или поединци чии животи се изложени на ризик од криминални дејствија на друго лице.

165. Имајќи ги предвид тешкотиите во контролата на модерните општества, непредвидливоста на човечкото однесување и оперативниот избор што мора да се направи во однос на приоритетите и ресурсите, позитивната обврска мора да се толкува на начин што не им наметнува невозможен или непропорционален товар на властите. Според тоа, секое тврдење за ризик по животот може да повлече за властите барање од Конвенцијата да преземат оперативни мерки за да спречат материјализирање на тој ризик. За да се појави позитивна обврска, мора да се утврди дека властите знаеле или требало да знаат во времето на постоење на реален и непосреден ризик по животот на идентификувано лице, или поединци, од криминалните дејства на трета страна, и дека не успеале да преземат мерки во рамките на нивните овластувања, со кои, разумно проценето, може да се очекува да се избегне таквиот ризик (види Калич против Турција, бр. 22492/93, ставови 62-63, ЕСЧП 2000-III).

166. Неодамнешниот развој во овој случај со голема веројатност укажува дека полицајци биле вклучени во исчезнувањето и убиството на г-дин Гонгадзе. Прашањето што треба да се утврди е дали властите ја испочитувале нивната позитивна обврска да го заштитат Гонгадзе од познат ризик по неговиот живот.

167. Судот прво забележува дека, во конкретниот случај, сопругот на апликантката, во своето отворено писмо од 14 јули 2000 година до Државниот јавен обвинител, пријавил неколку факти во врска со испрашувањето на неговите роднини и колеги од страна на полициски службеници за него и неговото следење од непознати лица. Тој побарал истрага за овие факти и спроведување мерки за негова заштита.

168. Второ, властите, пред сè обвинителите, требало да бидат свесни за ранливата позиција во која новинарот, што покривал политички чувствителни теми, се поставил себеси наспроти оние што биле на власт во материјалното време (како што беше потврдено со смртта од осумнаесет новинари во Украина од 1991 година - види став 83 погоре).

169. Трето, Судот забележува дека, според овластувањата што му се доделени според домашното право, Државниот јавен обвинител има право и е должен да ги надгледува активностите на полицијата и да ја испита законитоста на сите преземени дејствија од нивна страна. И покрај јасните индикации во писмото на Гонгадзе за необјаснивиот интерес за него од страна на службениците за спроведување на законот, одговорот на Државниот јавен обвинител не само што бил формален, туку и очигледно несовесен (види став 12 погоре). По две недели сопругот на апликантката исчезнал.

170. Судот утврди дека овие жалби, поднесени од починатиот Гонгадзе, и последователните настани што откриваат можна вмешаност на државните службеници во неговото исчезнување и смрт, биле игнорирани или едноставно негирани за значителен временски период без соодветна истрага. Немало реакција на наводната вмешаност на полицијата во исчезнувањето кога информациите за таквата можност биле јавно објавени (види став 41 погоре). Фактот дека наводните престапници, двајца од нив активни полициски службеници, биле идентификувани и обвинети за киднапирање и убиство на новинарот, само неколку дена по промената во раководството на земјата, предизвикува сериозни сомневања за вистинската желба на властите под претходната влада темелно да го испитаат случајот.

171. Со оглед на овие размислувања, Судот утврди дека има суштинска повреда на членот 2 од Конвенцијата.

Б. Пропустот во истражувањето на случајот

1. Поднесоци на странките

172. Апликантката следно се жалела дека Државата не го истражила случајот на кохерентен и ефективен начин, со кршење на процедуралните барања од член 2 од Конвенцијата.

173. Владата тврди дека имало објективни причини за одложување на истрагата. Со оглед дека КЈО извршила многу истражни мерки во случајот, Владата смета дека истрагата била доволно ефикасна.

174. Апликантката не се согласила. Таа тврди дека само бројката на истражни мерки не може да биде одлучувачки фактор. Осудата на двајца службеници на полицијата за небрежност во истрагата јасно ја покажала нејзината неефикасност. Покрај тоа, по одреден напредок во истрагата во 2003 година, постапката повторно била попречена по разрешувањето на г -дин Пискун од функцијата Државен јавен обвинител. Овие факти, според апликантката, покажале дека државата не ја исполнила својата обврска да спроведе ефективна истрага за убиството на нејзиниот сопруг.

3. Проценка на Судот

175. Судот повторува дека обврската за заштита на правото на живот според член 2 од Конвенцијата, прочитана во врска со општата должност на државата согласно член 1 од Конвенцијата, „да им ги обезбеди на сите во рамките на својата јурисдикција правата и слободите дефинирани во [Конвенцијата], исто така, подразбира дека треба да има некаква форма на ефективна службена истрага кога поединци се убиени како резултат на употреба на сила (види, *mutatis mutandis*, *Каја против Турција*, пресуда од 19 февруари 1998 година, *Извештаи за пресуди и одлуки* 1998-I, стр. 324, став 86). Суштинската цел на таквата истрага е да се обезбеди ефективна примена на домашните закони кои го штитат правото

на живот и, во оние случаи кога се вклучени државни агенти или тела, да се обезбеди отчетност од нивна страна за смртта до која дошло што под нивна одговорност. Каква форма на истрага ќе се примени за постигнување на тие цели, може да варира во различни околности. Меѓутоа, каков и да е начинот што се користи, властите мора да дејствуваат по сопствени постапки, откако предметот ќе биде даден во нивна надлежност. Тие не можат да остават на иницијативата на најблиските, да поднесат формална жалба или да преземат одговорност за спроведување на секоја истражна постапка (види, на пример, *mutatis mutandis*, *İlhan* против Турција [ГС], бр. 22277/93, став 63, ЕСЧП 2000-VII).

176. За да биде ефективна истрагата за наводно незаконско убиство од страна на државните агенти, генерално може да се смета дека е неопходно лицата одговорни за, и кои ја спроведуваат истрагата, да бидат независни од оние вмешани во настаните (види *Ѓулеч против Турција*, пресуда од 27 јули 1998 година, Извештаи 1998-IV, стр. 1733, §§ 81-82, и *Оур против Турција* [ГС], бр. 21594/93, §§ 91-92, ЕСЧП 1999-III). Истрагата исто така мора да биде ефективна и во смисла на тоа дека може да доведе до тоа да се утврди дали употребената сила во вакви случаи била или не била оправдана во околностите (види, на пример, *Каја*, цитиран погоре, стр. 324, став 87) и за пронаоѓање и казнување на одговорните (види *Оур*, цитиран погоре, став 88). Оваа обврска се однесува на начинот, а не на резултатите. Властите морале да ги преземат сите разумни чекори за да ги обезбедат доказите за настанот. Со секој пропуст во истрагата, што ја поткопува можноста да се утврди причината за смртта или одговорните лица, без разлика дали се директни престапници или нарачател/организатори на злосторства, се ризикува непочитување на овој стандард.

177. Исто така, постои барање за навременост и разумен рок на спроведување што е подразбран во овој контекст (види *Јаша против Турција*, пресуда од 2-ри септември 1998 година, Извештаи 1998-VI, стр. 2439-40, став 102-04, и *Чакичи против Турција* [ГС], бр. 23657/94, ставови 80, 87 и 106, ЕСЧП 1999-IV). Мора да се прифати дека може да има пречки или потешкотии што го спречуваат напредокот во истрагата во одредена ситуација. Меѓутоа, навремен одговор од властите, во истрага за употреба на смртоносна сила или исчезнување, генерално може да се смета за суштински пред сè за да се обезбеди доверба на јавноста во нивната посветеност за владеењето на правото и во спречувањето на каква било појава на дослух или толеранција на незаконски дејствија (види, генерално, *Меккер против Обединетото Кралство*, бр. 28883/95, ставови од 108-15, ЕСЧП 2001-III, и *Авишар против Турција*, бр. 25657/94, ставови од 390-95, ЕСЧП 2001- VII).

178. Судот забележува дека апликантката тврди дека истрагата за исчезнувањето на нејзиниот сопруг претрпела серија одложувања и пропусти. Некои од овие пропусти домашните власти ги признале во неколку наврати.

179. Судот смета дека фактите од овој случај покажуваат дека за време на истрагата, до декември 2004 година, државните органи повеќе биле зафатени со докажување на невмешаност на државни службеници на високо ниво во случајот, отколку со откривање на вистината за околностите на исчезнувањето и смртта на сопругот на апликантката.

180. Во светлината на овие размислувања, Судот заклучува дека имало процедурална повреда на член 2 од Конвенцијата.

III НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 3 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

1. Поднесоци на страните

181. Апликантката тврди дека атмосферата на страв и несигурност, како и нецелосните и контрадикторни информации дадени во текот на истрагата, ја натерале да ја напушти земјата и ѝ нанела страдање, со кршење на членот 3 од Конвенцијата, кој предвидува:

„Никој не смее да биде подложен на тортура или нечовечко или понижувачко постапување или казнување“.

182. Апликантката изјави дека контрадикторните изјави за идентитетот на телото од Тарашча и односот на истражните органи кон неа и мајката на починатиот, создале атмосфера на страв и несигурност. Апликантката тврди дека дури во март 2003 година била убедена дека телото пронајдено во Тарашча му припаѓало на нејзиниот сопруг (види став 70 погоре). Таа тврди дека понатамошните случувања во истрагата, имено смртта на Г., поранешен полициски службеник и можен сведок во случајот Гонгадзе, како и ослободувањето на генерал-полковник Пукач, кој бил осомничен за организирање на следењето на нејзиниот сопруг, ја довеле до безнадежност дека би имало било каков ефективен исход од истрагата.

183. Владата прифати дека апликантката страдала како резултат на убиството на нејзиниот сопруг, но не се согласува дека прекршувањето на членот 3 од Конвенцијата е предизвикано од постапувањето на кој било државен орган.

2. Проценка на судот

184. Судот забележува дека на членот 3 се потпирале претходно во голем број слични случаи против Турција, во кои апликантите се жалеле дека претрпеле нехуман и понижувачки третман во контекст на смрт или исчезнување на нивните најблиски. Дали член на семејство на „исчезнато лице“ е жртва на третман спротивен на членот 3, ќе зависи од постоењето на посебни фактори кои му даваат на страдањето на роднината димензија и карактер различен од емоционалната неволја, што може да се смета дека е неизбежно предизвикана, кај роднини на жртва на сериозни прекршувања на човековите права. Релевантни елементи вклучуваат блискост на семејната врска, посебните околности на врската, степенот до кој членот на семејството бил сведок на предметните настани, вклученоста на членовите на семејството во обидите да се добијат информации за исчезнатото лице и начинот во која властите одговорице на тие прашања (види *Орхан против Турција*, бр. 25656/94, став 358, 18 јуни 2002 година)

185. Во конкретниот случај Судот забележува дека сопругот на апликантката исчезнал во септември 2000 година и дека, според жалителот, дури во март 2003 година таа добила убедливи информации дека обезглавеното тело пронајдено во Тарашча во ноември 2000 година е она на нејзиниот сопруг. Апликантката во меѓувреме добила многубројни спротивставени изјави од надлежните за неговата судбина. Особено, во декември 2000 Државниот јавен обвинител објавил дека трупот од Тарашча не бил г-дин Гонгадзе; на 10 јануари 2001 Државниот јавен обвинител јавно изјавил дека е многу веројатно дека трупот бил на г-дин Гонгадзе и, истовремено, изјавил дека имало сведоци кои го виделе г-дин Гонгадзе жив по неговото исчезнување; три дена подоцна КЈО ја информирала апликантката дека немало докази дека телото е г-динот Гонгадзе; и по речиси недела апликантката била признаена како оштетена страна бидејќи имало доволно докази да се верува дека трупот од Тарашча припаѓа на нејзиниот покоен сопруг. Оваа состојба на несигурност продолжила, со резултатот дека, бидејќи имало сомнеж за идентитетот на телото од Тарашча, и со тоа за судбината на сопругот на апликантката, властите на државата истовремено упорно одбивале да ѝ дадат на апликантката целосен пристап до релевантниот материјал во списите за случајот. Дури во август 2005 на апликантката ѝ бил даден пристап до списите. Во септември 2005 КЈО објавила дека последните ДНК тестирања спроведени во Германија докажуваат дека телото пронајдено во Тарашча е она на сопругот на апликантката.

186. Судот утврдил дека ставот на истражувачките власти спрема апликантката и нејзиното семејство очигледно ѝ предизвикало сериозно страдање што сочинува понижувачко постапување спротивно на Членот 3 од Конвенцијата. Според тоа, заклучува дека постоела повреда на оваа одредба.

IV. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 13 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

187. Апликантката се пожалила на недостаток од ефективни мерки и се повикала на Членот 13 од Конвенцијата, кој гласи:

„Секој човек, чии права и слободи признати со оваа Конвенција, се нарушени, има право на жалба пред националните власти, дури и тогаш кога повредата на овие права и слободи ја сториле лица при вршење на службена должност.“

1. Поднесоците на страните

188. Владата изјавила дека Законот за кривична постапка на оштетената страна ѝ дава можност да поднесе граѓанско барање за надомест за материјалната и нематеријалната штета која им била нанесена како резултат на злосторство, но апликантката не се решила за тоа. Понатаму, Владата нагласила дека истрагата за смртта на г-дин Гонгадзе била доволно ефективна. Таа стоела зад тоа дека Законот за кривична постапка дава право на оштетената страна да биде дел од кривичната постапка, и дека апликантката тоа право го

уживала. Додека жалбата базирана на одбивањето целосен пристап до криминалното досие на случајот, таквата рестрикција била оправдана во интерес на доверливоста и ефективност на истрагата.

189. Апликантката не се согласила, стоејќи зад нејзиното тврдење дека немало ефект од нејзината жалба под Членовите 2 и 3 од Конвенцијата.

2. *Оценката на Судот*

190. Судот повторува дека Член 13 од Конвенцијата гарантира пристап на национално ниво до жалба која суштински би ги спровела правата и слободите гарантирани од Конвенцијата во каква форма и да е тоа возможно во домашниот правен систем. Во пракса, Членот 13 бара обезбедување на домашна жалба која се справува со суштината на аргументирана поплака според Конвенцијата и доделува соодветна отшета, иако Договорните држави имаат степен на слобода во начинот на кој се придржуваат до обврските поставени од Конвенцијата во оваа одредба. Опсегот на обврската која ја поставува Членот 13 се менува според природата на жалбата на апликантот под Конвенцијата. Сепак, жалбата која ја налага Членот 13 мора да биде „ефективна“ во пракса како и правно. Особено, нејзиното спроведување не смее да биде неоправдано попречувано од делата или пропустите на надлежните органи на Државата која одговара.

191. Со оглед на суштинската важност на правото на заштита на животот, Членот 13 бара, додатно на исплаќањето надомест каде што тоа е соодветно, темелна и ефективна истрага способна да води до откривање и казнување на оние одговорни за лишувањето од живот, вклучувајќи и ефективен пристап на жалителот до истражната постапка (види *Ѓулеч*, цитиран погоре, став 91).

192. Во разгледуваниот случај, не е спорно дека надлежните органи имале обврска да спроведат ефективна истрага за околностите на убиството на сопругот на апликантката. Заради горенаведените причини (види пасус 166-70, 178-79 и 185), повеќе од четири години не може да се смета дека била спроведена ефективна кривична истрага во согласност со Членот 13, чии барања се поопширни од обврската за истражување која ја поставува Член 2. Судот со тоа утврдува дека апликантката не добила ефективна жалба во врска со смртта на нејзиниот сопруг.

193. Понатаму, во врска со барањето за надомест на кое се потпира Владата, Судот прифаќа дека барање за надомест за кривична повреда може да се поднесе според Законот за кривична постапка. Сепак, тоа барање мора да се поднесе кон одредено лице или лица. Надоместот станува бесцелен доколку престапникот не е пронајден ниту кривично гонет. Според тоа недостатокот на резултат од главната кривична постапка исто така ја спречил апликантката да може ефективно да го употреби ова барање, бидејќи во пракса граѓанско барање за надомест не би било разгледано пред конечно одредување на фактите во отворената кривична постапка.

194. Според тоа, постоела повреда на Членот 13 од Конвенцијата.

V. ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

195. Член 41 од Конвенцијата гласи:

„Ако Судот оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на нејзините протоколи, и ако внатрешното право на заинтересираната Висока страна договорничка овозможува само делумно отстранување на последиците на таа повреда, Судот и дава на оштетената страна, доколку е потребно, правично задоволување.“

A. Штетата

196. Апликантката побарала вкупна сума од 100.000 евра како материјална и нематеријална отштета, како и трошоци и издатоци.

197. Владата забележала дека ова барање не е поткрепено од никакви документи, но ја оставила одлуката во врска со правичното задоволување на дискреција на Судот.

198. Судот утврдил дека пропустот на властите да го заштитат животот на сопругот на апликантката и неефективната истрага за неговата смрт претставуваат повреди на Членовите 2, 3 и 13 од Конвенцијата. Тој смета дека во нејзина корист треба да се додели надомест, со оглед на сериозноста на прекршоците за кои се работи. Заради тоа, тој ја доделува бараната сума во целост.

B. Затезна камата

199. Судот смета дека е соодветно доколку затезната камата се заснова на стандардната стапка за задолжување на Европската централна банка, зголемена за три процентуални поени.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. *Го отфрла* првичниот приговор на Владата;
2. *Одлучува* дека постоела повреда на Членот 2 од Конвенцијата, во суштинскиот и во процедуралниот негов аспект
3. *Одлучува* дека постоела повреда на Членот 3 од Конвенцијата;
4. *Одлучува* дека постоела повреда на Членот 13 од Конвенцијата;
5. *Одлучува*
 - a. дека Државата која одговара е должна да ѝ исплати на апликантката, во рок од три месеци од датумот на финализирање на пресудата во согласност со Член 44 став 2 од Конвенцијата, EUR 100.000 (сто илјади евра) како надомест за материјална и нематеријална штета, како и сите трошоци и издатоци, кои би се размениле во американски долари според курсот

Гонгадзе против Украина

применлив на датумот на исплатата, заедно со секоја даночна стапка која може да се примени;

- b. дека од истекувањето на горенаведените три месеци сè до моментот на исплата, ќе се пресметува редовна затезна камата на горенаведениот износ, по стапка еднаква на стандардната стапка за задолжување на Европската централна банка, зголемена за три процентуални поени;

Пресудата е изработена на англиски јазик а изреката е дадена писмено на 8 ноември 2005, во согласност со Правило 77 делови 2 и 3 на Правилникот на Судот.

С. Доле
Секретар

Ј.-П. Коста
Претседател